ДОВІДКА ПРО ТВОРЧИЙ ВНЕСОК

у наукову роботу **«Розвиток життєстійкості та зміцнення етнонаціональної ідентичності української молоді»** доктора філософії в галузі психології, старшого наукового співробітника УНМЦ практичної психології і соціальної роботи **Предко Вікторії Володимирівни.**

У 2020 році Предко В.В. отримала ступінь доктора філософії в галузі психології у Київському національному університету імені Тараса Шевченка (диплом ДР № 000958). Під час виконання роботи «Розвиток життєстійкості та зміцнення етнонаціональної ідентичності української молоді» Предко Вікторія Володимирівна займала посаду старшого наукового співробітника Українського науково-методичного центру практичної психології і соціальної роботи. Наукова діяльність Предко В.В. пов'язана з дослідженням психологічних особливостей етнонаціональної ідентичності української молоді, визначення шляхів її оптимізації та зміцнення, а також з розвитком життєстійкості особистості, формуванням її фрустраційної толерантності в складних життєвих ситуаціях, забезпеченням психологічними механізмами резильєнтності та посттравматичного зростання.

За цим науковим напрямком нею опубліковано 49 робіт, в т.ч. 1 посібник (1 розділ), 22 статті, 1 методичні рекомендації, 25 тез доповідей.

Перелік наукових публікацій претендентів, які увійшли до роботи:

Методичні рекомендації:

1. Предко В. В. Розвиток життєстійкості особистості підлітка в умовах інноваційної освітньої діяльності: методичні рекомендації. Київ : Ніка-Центр, 2021. 104 с. http://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/729301

Практичний посібник:

1. Предко В. В. Технологія розвитку життєстійкості як умови попередження конфліктної поведінки підлітків // Психологічний супровід формування демократичних засад та профілактики і розв'язання конфліктів у закладі освіти / авт. кол.: В. М. Горленко, І. В. Марухина, В. Г. Панок, В. В. Предко, В. В. Рибалка, Д. Д. Романовська, Н. В. Сосновенко; за заг. ред. В. Г. Панка. Київ : Ніка-Центр, 2021. С. 57-103.

Статті:

1. Данилюк І. В., Гресько В. В., Курапов А. О. Етноцентризм як спосіб збереження культурної ідентичності. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Психологічні науки. Херсон, 2016. Т. 1. Вип. 6. С. 35–39.
2. Данилюк І. В., Гресько В. В. Психологічні особливості прояву етнічної толерантності української молоді. Актуальні проблеми психології: Збірник наукових праць Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України. Психологія творчості. Київ, 2017. – Т. XII. – Вип. 23. – С. 70–80.
3. Danyliuk I. V., Gresko V. V. Psychological features and ethnic tolerance expressions of Ukrainian ethnic identity. Fundamental and applied researches in practice of leading scientific schools. Canada, 2017. Vol. 21. №3. P. 81–87.
4. Данилюк І. В., Гресько В. В. Менталітет як провідна етнопсихологічна характеристика. Вісник Одеського національного університету. Серія: Психологія. Одеса, 2017. Т. 22. Вип. 1(43). С. 68–78.
5. Данилюк І. В., Гресько В. В. Етнічна ідентичність як вияв соціалізованості особистості. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Психологія. Київ, 2017. Вип. 1(6)/2(7). С. 44–46.
6. Данилюк І. В., Гресько В. В. Психологічні особливості вияву етнічної ідентичності української молоді. Актуальні проблеми психології: Збірник наукових праць Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України. Психологія навчання. Генетична психологія. Медична психологія. Київ, 2017. Т. X. Вип. 30. С. 33–41.
7. Данилюк І. В., Гресько В. В. Психологічні особливості гармонізації етнічної

самосвідомості українців. Проблеми політичної психології: збірник наукових праць. Київ, 2017. Вип. 5(19). С. 122–132.
8. Гресько В. В. Менталітет як основний психологічний чинник збереження та розвитку українського суспільства. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Психологічні науки. Херсон, 2017. Т. 1. Вип.1. С. 44–48.
9. Гресько В. В. Психологічна роль менталітету у трансформації українського суспільства. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Психологічні науки. Херсон, 2017. Т. 1. Вип. 2. – С. 84–88.
10. Гресько В. В. Етнопедагогіка як провідний механізм формування етнонаціональної ідентичності. Теорія і практика сучасної психології: Збірник наукових праць. Запоріжжя, 2018. №1. С. 67–70.
11. Predko V. Significance of G. Shpet's main provisions for the contemporary development of Ethnic Psychology. International Journal of Education & Development. Ukraine, Canada, 2018. №1. P. 75–80.
12. Предко В. В. Психологічний вимір етнонаціональної ідентичності. Наукові записки національного університету «Острозька академія». Серія «Психологія». Острог, 2018. Вип. 7. С. 100–107.
13. Данилюк І. В., Гресько В. В. Особливості сприймання образу росіян українською молоддю залежно від типу етнічної ідентичності. Український психологічний журнал: збірник наукових праць. Київ, 2018. №1(7). С. 30–40.
14. Предко В. В Етнопсихологічний аналіз особливостей національного характеру. Теоретичні і практичні проблеми психології: Збірник наукових праць. Сєвєродонецьк, 2019. №1(48). С.188–199.
15. Данилюк І. В., Предко В. В. Психологічні особливості вияву етнонаціональних установок у взаємозв'язку з ціннісними орієнтаціями та етнічною ідентичністю Українців. Теорія і практика сучасної психології: Збірник наукових праць. Запоріжжя, 2019. Т. 1. №2. С.42–49.
16. Predko V. The psycholohical role of ethnic identity in globalization conditions. Web of scholar. Warshaw, 2020. № 3(45). P. 31-34. DOI: https://doi.org/10.31435/rsglobal_wos/31032020/7005
17. Предко Д. Є., Предко В. В. Особистість в осмисленні Миколи Бердяєва // Психологія свободи та людської долі Миколи Бердяєва до 145-річчя з дня народження та 185-річчя заснування Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Науково-психологічний спадок класичних університетів. Вибрані твори. Т. 3. Київ-Гамильтон-Глазго: Accent Graphics Communications & Publishing, 2020. С. 275-286.
18. Predko V. V. Ethnonational identity as the main factor of intercultural adaptation. Scientific Light. Wroclaw, 2020. №34. VOL. 1. P. 19-22.
19. Предко В. В. Психологічне значення життєстійкості задля ефективного розвитку підлітка в умовах освітнього середовища. Габітус. 2020. №19. С. 185-189.
20. Предко В. В. Складна життєва ситуація як провідна умова формування життєстійкості особистості. Теоретичні і прикладні проблеми психології. 2021. С. 74-99. https://doi.org/10.33216/2219-2654-2021-54-1-74-99
21. Предко В. В. Розвиток життєстійкості особистості як основна психологічна умова ефективного освітнього процесу. Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: психологія. 2021. Том 32 (71). №2. https://doi.org/10.32838/2709-3093/2021.2/28
22. Predko V. Psychological significance of hardiness development for overcoming the consequences of the coronavirus pandemic. // Scientific Collection «InterConf» : CONCEPTS FOR THE DEVELOPMENT OF SOCIETY'S SCIENTIFIC POTENTIAL (November 21-22, 2021). Prague, 2021. P. 144-149. DOI: https://doi.org/10.51582/interconf.21-22.11.2021.018

Тези, матеріали конференцій

1. Гресько В. В. Психологічне підгрунття національної ідентичності. Політологія, філософія, соціологія, психологія: контури міждисциплінарного перетину : матеріали IV Міжнародної науково–практичної конференції, 11–12 листопада 2016 р. Одеса, 2016. С. 81–84.
2. Геcько В. В. Національна ідентичність в сучасних умовах. Об'єднані наукою: перспективи міждисциплінарних досліджень : Матеріали III Всеукраїнської науково–практичної конференції студентів, аспірантів і молодих учених (м. Київ, 17-18 листопада 2016 р.). Київ, 2016. С. 17–19.
3. Данилюк І. В., Гресько В. В. Психологічні особливості етнічної самосвідомості. Психологія свідомості: теорія і практика наукових досліджень : тези І Міжнародної науково–практичної конференції (м. Переяслав–Хмельницький, 21 березня 2017 р.). Київ, 2017. С. 73–75.
4. Гресько В. В. Етнічна самосвідомість як провідний чинник гармонізації суспільного життя. Проблеми особистості в сучасній науці: результати та перспективи дослідження (PPMSRPR) : Матеріали XIX Міжнародної конференції молодих науковців (м. Київ, 17 березня 2017 р.). Київ, 2017. С. 69–70.
5. Гресько В. В. Психологічні особливості національної самосвідомості. Психологічна освіта в Україні. Традиції, Сучасність та Перспективи (до 50–річча від початку підготовки психологів у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка): Матеріали Всеукраїнської науково–практичної конференції з міжнародною участю, 21–22 квітня 2017 р. Київ, 2017. С. 60–62.
6. Гресько В. В. Етнополітика як провідний чинник національної безпеки. Об'єднані наукою: перспективи міждисциплінарних досліджень: Матеріали IV Всеукраїнської науково–практичної конференції студентів, аспірантів і молодих учених (м. Київ, 9-10 листопада 2017 р.). Київ, 2017. С. 31–33.
7. Предко В. В. Психологічні особливості етнічної ідентичності. Шевченківська весна–2018. Проблеми особистості в сучасній науці: результати та перспективи дослідження (PPMSRPR) : Матеріали XX Міжнародної конференції молодих науковців (м. Київ, 20 квітня 2018 р.). Київ, 2018. С. 228–230.
8. Предко В. В. Роль етностереотипів у етнічній соціалізації української молоді. Соціалізація і ресоціалізація особистості в умовах сучасного суспільства (SRPCMS) : Збірник матеріалів IV Міжнародної науково–практичної конференції (м. Київ, 8–9 листопада 2018 р.). Київ, 2018. С. 121–122.
9. Предко В. В. Формування етнічної ідентичності як механізму підтримки психічного здоров'я. Міжнародний журнал Загальна і Медична психологія. Київ, 2018. №1 (01). С. 105–106.
10. Предко В. В. Психологічне значення етнонаціональних установок. Шевченківська весна–2019. Проблеми особистості в сучасній науці: результати та перспективи дослідження (PPMSRPR) : Матеріали XXI Міжнародної конференції молодих науковців (м. Київ, 19 квітня 2019 р.). Київ, 2019. С. 161–163.
11. Предко В. В. Значення духовних цінностей для розвитку етнонаціональної спільноти. ВЕКТОРИ ПСИХОЛОГІЇ – 2019 : Матеріали Міжнародної молодіжної наукової конференції (м. Харків, 24 квітня 2019 р.). Харків, 2019. С. 53–54.
12. Predko V. V. Psychological features of mentality: ethnocultural aspect. Проблеми етнокультурної психології: історія та сучасність (PECPHP) : Матеріали міжнародного науково–практичного форуму (м. Київ, 24 травня 2019 р.). Київ, 2019. С. 52–53.
13. Predko V. Basic determinants of interethnic interaction. СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ СЬОГОДНІ: ЗДОБУТКИ І ПЕРСПЕКТИВИ : Матеріали доповідей учасників ІІ Всеукраїнського Конгресу із соціальної психології (м. Київ, 7-8 листопада 2019 р.). Київ, 2019. С. 306-308. DOI: 10.33120/UCSPProceedings-2019
14. Предко В. В. Психологічні аспекти конструктивної міжетнічної взаємодії. Об'єднані наукою: перспективи міждисциплінарних досліджень : Матеріали VI Всеукраїнської науково–практичної конференції студентів, аспірантів і молодих учених (м.

Київ, 13-14 листопада 2019 р.). Київ, 2019. С. 24-26.

15. Предко В. В. Інформаціно-психологічна війна як основний механізм знищення етнонаціональної ідентичності // Військова психологія у вимірах війни та миру: Проблеми, досвід, перспективи : матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 3-4 квітня 2020 року). Київ, 2020. С. 118-120.

16. Предко В. В. Релігія як один з провідних факторів формування етносу // Проблеми особистості в сучасній науці: результати та перспективи дослідження: матеріали XXII Міжнародної конференції молодих науковців (23 квітня 2020 року). Київ, 2020. С. 180-181.

17. Предко Д. Є., Предко В. В. Етнопсихологічне сприйняття міжнаціональних життєвих ситуацій // Особистість у життєвих ситуаціях: світові тенденції та національні особливості (PLSWTNP): матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (з міжнародною участю) (22 травня 2020 року). Київ, 2020. С. 92-94.

18. Предко В. В. Життєстійкість особистості як провідний ресурс психологічної безпеки в складних життєвих ситуаціях // Проблеми особистості в сучасній науці: результати та перспективи дослідження (PPMSRPR) : матеріали XXIII Міжнародної конференції молодих науковців (22-23 квітня 2021 року). Київ, 2021. С. 229-232.

19. Predko V. V. Effect of COVID-19 on hardiness. // International Scientific Conference on Mental Health,Well-Being & Loneliness (9-10 April 2021). India & Moldova, 2021. P.39-40.

20. Predko V. V. The Psychological role of hardiness in the development of personality of adolescents. // Pedagogy and psychology: productive interaction in the educational process : Scientific and pedagogical internship (February 8 – March 19, 2021). Wloclawek, 2021. P. 89-91.

21. Предко В. В. Психологічне значення вчинку в формуванні життєвого шляху особистості // Матеріали міждисциплінарного круглого столу присвяченого 95-річчю від дня народження видатного українського психолога, фундатора вітчизняної історико-психологічної науки Володимира Роменця «Тенденції розвитку психології в Україні: історія та сучасність» (TDPUHM) (20 травня 2021 року). Київ, 2021. С. 73-75.

22. Предко В. В. Психологічне значення пандемії COVID-19 для розвитку життєстійкості особистості // Психологічне і соціальне благополуччя особистості та населення в умовах пандемії COVID-19: теорія і практика : збірник матеріалів науково-практичної конференції молодих вчених, аспірантів та студентів (9 квітня 2021 року). Одеса, 2021. С. 71-73.

23. Предко В. В. Вплив кліпового мислення на розвиток життєстійкості учасників освітнього процесу // Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції «Обдаровані діти – скарб нації!» (18-22 серпня 2021 року). Київ, 2021. С. 426-427.

24. Предко В. В. Психологічна афіліація як основний чинник продуктивного освітнього процесу. // Grundlagen der modernen wissenschaftlichen Forschungder Sammlung wissenschaftlicher Arbeiten «ΛΌΓΟΣ» zu den Materialien der I internationalen wissenschaftlich-praktischen Konferenz, Zürich, 10. September,2021. Zürich-Vinnytsia: BOLESWA Publishers & Europäische Wissenschaftsplattform, 2021. P. 221-222. DOI: https://doi.org/10.36074/logos-10.09.2021.64

25. Предко В. В., Предко Д. Є. Психологічне значення життєстійкості задля розвитку фрустраційної толерантності особистості у складних життєвих ситуаціях // Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Особистість у життєвих ситуаціях: світові тенденції й національні особливості» (PLSWTNP) (05 листопада 2021 року). Київ: 2021. С. 98-100.

У науковій роботі представлено сконструйовану психологічну технологію розвитку життєстійкості, яка надає можливість молодому поколінню набути психологічної грамотності, сформувати фрустраційну толерантність, здатність знаходити творчі рішення та ефективно справлятися з проблемними ситуаціями, використовувати засвоєний досвід. Визначено психологічний зміст феномену життєстійкості, а саме виявлено його вплив на інші психічні особливості. Розглянуто основні функції життєстійкості, предиктори та механізми

формування, проаналізовано її значення в загальному розвитку особистості та прояві її етнонаціональної ідентичності.

Доведено, що саме від життєстійкості залежить те, якою особистість стане, яким чином реалізовуватиметься, який рівень етнонаціональної ідентичності, культури та моральних норм вона засвоїть.

Сформована психологічна технологія містить практичні рекомендації задля розвитку життєстійкості, зокрема задля забезпечення ефективної соціалізації, а також ефективну систему психологічних занять, процедуру психологічного тренінгу. Сконструйовані психологічні техніки навчать молодь позитивному мисленню, грамотному управлінню часом, способам зняття напруги, допоможуть поставити конструктивні цілі та змотивують на розвиток. Сприятимуть відчуттю психологічної безпеки, готовності активно діяти на користь конструктивного, сприятливого майбутнього за будь-яких обставин.

Основним призначенням технології є оптимізація психологічного стану, формування нових форм й способів взаємодії в оточуючому середовищі. Вона допоможе розширити межі життєвого досвіду особистості шляхом конструюванням нової картини буття, перебудови смислової системи, яка надасть можливість перенести локус контролю із зовнішнього у внутрішнє та здобути інтернальність. Забезпечить механізмом ціннісно-смислової переорієнтації, внутрішнього відновлення себе, надасть особистості ефективні стратегії совладаючої поведінки. Психологічна технологія розвитку життєстійкості допоможе зберегти позитивну адаптацію, попри значний досвід перебування у стресових ситуаціях, зокрема стан благополуччя попри всі негаразди, компетентне функціонування в умовах стресу, забезпечити конструктивну оцінку складних подій, здатність самостійно долати життєві труднощі і проблеми, добре справлятися з важкими ситуаціями та проявляти особистісну ресурсність.

Дослідження Предко В.В. цим не обмежуються, вона також активно досліджує взаємозв'язок життєстійкості з іншими психічними феноменами, зокрема визначає її роль у формуванні етнонаціональної ідентичністі української молоді. Вона є автором циклу праць, який присвячений теоретико-методологічному аналізу феномену етнонаціональної ідентичності в сучасній психології, з'ясованню його особливостей, механізмів формування та закономірностей функціонування та є автором автором прикладної концепції оптимізації та зміцнення етнонаціональної ідентичності, а якій обґрунтовано психологічний зміст, структура та основні форми прояву етнонаціональної ідентичності, зокрема механізми її формування та розвитку. Також Предко В.В. сконструювала авторську методику: «Психологічний вимір виявів етнонаціональної ідентичності». Методика містить 8 шкал та 88 питань, кожне з яких, має чотири варіанти відповіді. Методика спрямована на дослідження особливостей етнонаціональної ідентичності та визначення основних форм її прояву. Особливістю методики є те, що вона надає можливість виявити міру трансформованості етнонаціональної ідентичності, зміни її прояву, за останній період часу.

Загальна кількість посилань на публікації Предко В.В. за h-індекс Google Shcolar – 2.

Таким чином, творчі та наукові здобутки В.В. Предко дозволяють вважати її повноправним автором роботи «Розвиток життєстійкості та зміцнення етнонаціональної ідентичності української молоді», яка висунута для участі у конкурсі зі здобуття премій Президента України для молодих вчених 2022 рік.

Претендент Вікторія ПРЕДКО

Директор Віталій ПАНОК